

ROBUUSTE GEVELS

Het gloednieuwe woonzorgcomplex De Sprenkelaarshof in Apeldoorn biedt zijn zorgbehoevende bewoners een passende, warm aanvoelende woonomgeving. Het goed doordachte en harmonieuze ontwerp van een boerenerf met allure komt tot uitdrukking in onder andere gevarieerde kapvormen en de verscheidenheid aan gevels.

EIGEN IDENTITEIT

In opdracht van Woudhuis Vastgoed ontwierp architectenbureau Onix en realiseerde Bouwbedrijf Roosdom Tijhuis vier verschillende gebouwen, plus een bijgebouw, voor verschillende doelgroepen en eigenaren. Wat ze met elkaar gemeen hebben is dat alles draait om de bewo-

ners, die op meerdere niveaus zorg behoeven. Zo is er een woonunit voor cliënten met psychogeriatrische aandoeningen (vormen van dementie), een complex voor beschermd wonen, zijn er senioren- en aanleunwoningen en bevindt er zich in het hart een ontmoetings- en activiteiten-

gebouwtje. In november 2010 ging de eerste schop in de grond en zojuist hebben de laatste bewoners hun intrek genomen in hun nieuwe onderkomens.

Het terrein heeft een bruto oppervlak van circa 15.000 m² en ademt vooral de sfeer van een

'Herenboerderij', bijgestaan door 'bijgebouwen'.

WATERDRUPPEL AAN EEN BLAD

boerenerf uit. Dit blijkt velen aan te spreken, want De Sprenkelaarshof werd in december 2011 door de lezers van *Houtwereld* benoemd tot het Mooiste Houtproject van 2011. Houtprofessionals, bouwers, architecten, constructeurs en vele anderen uitten zich daarbij in vele superlatieven: mooi, schitterend, super, fraai en prachtig.

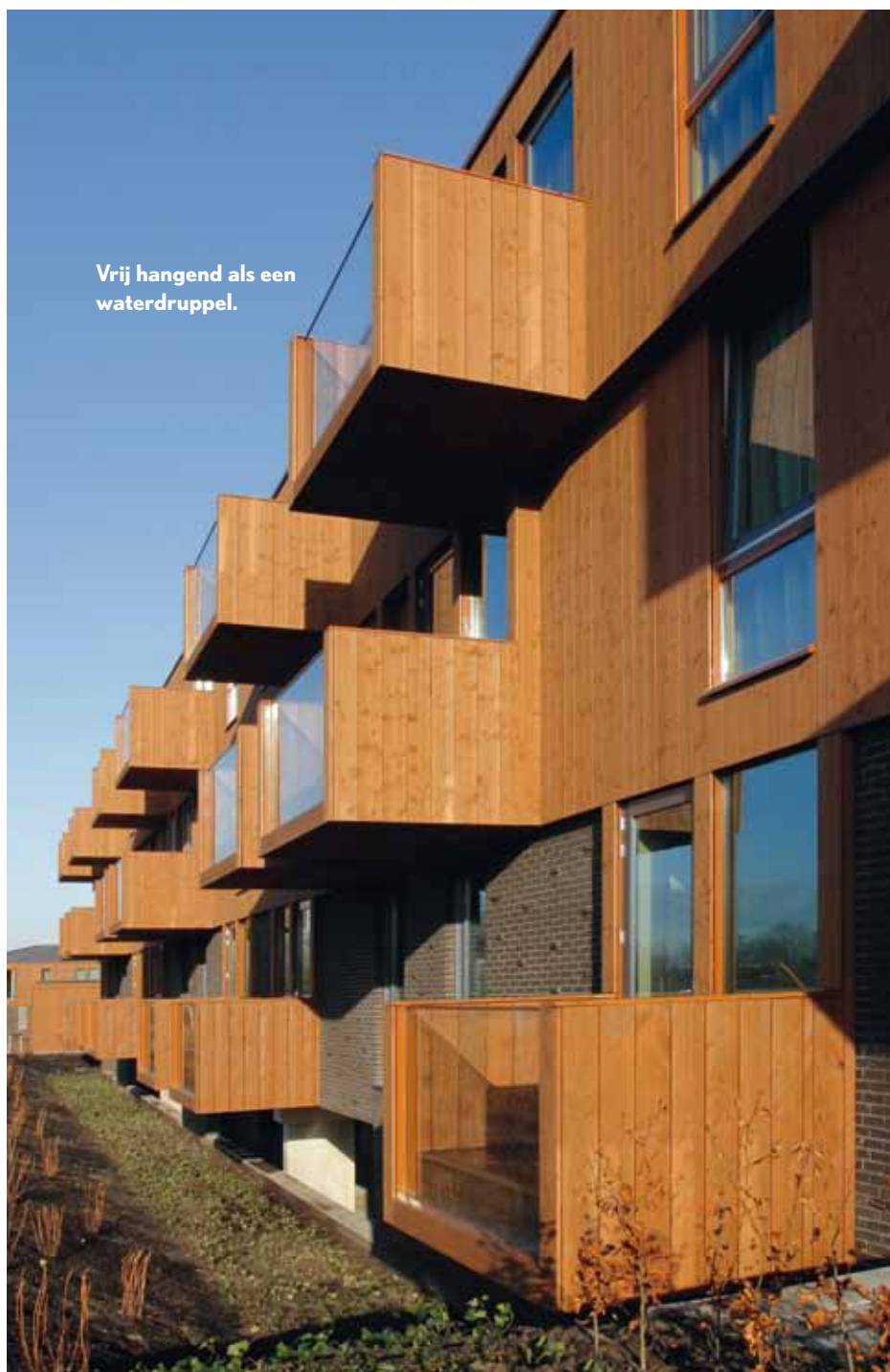
Zowel het ontwerp, de architectuur, de vormgeving, de uitstraling, het materiaalgebruik, de kleurstelling als het totale project kregen complimenten. Men sprak verder van een goed doordacht en harmonieus ontwerp, vakmanschap, creativiteit, prima samenhang tussen de verschillende gebouwen, veelzijdige detaillering en een geheel eigen identiteit. "Een lust voor het oog", aldus de één. "Alles aan dit plan klopt", vindt een ander. Bovendien wordt de warme uitstraling van het woonzorgref geprezen, evenals het feit dat hout en steen hier op een heel mooie manier samengaan.

EIGENTIJDSE WOONVORMEN Architectenbureau Onix te Groningen staat erom bekend te streven naar duurzame architectuur die wordt vervaardigd met pure bouwmaterialen. Dit uitgangspunt keert duidelijk terug in het ontwerp van de kleinschalige woonzorgvoorziening De Sprenkelaarshof, ontsproten uit het brein van projectarchitecten Haiko Meijer en Berit Ann Roos. Geheel in lijn met de stedenbouwkundige ambities voor dit zuidelijk gedeelte van de Apeldoornse nieuwbouwwijk Zuidbroek, die gericht zijn op bebouwing met een landelijke stijl, kwamen zij met plannen voor een boerenerf met allure en een hoogwaardige groene uitstraling. Een 'herenboerderij' zou het centrum van het landgoed gaan worden, bijgestaan door 'bijgebouwen'.

De vijf gebouwen, met een gezamenlijk bruto vloeroppervlak van 7.500 m² (exclusief parkeergarage), kenmerken zich vooral door de variatie in kapvormen en de verscheidenheid qua gevelbeeld. Ieder gebouw heeft duidelijk zijn eigen unieke identiteit binnen het geheel van het ensemble. Er is dankzij Onix een herkenbare structuur van een boerenerf ontstaan, met eigentijdse woonvormen. Tegelijkertijd vreemdend vanwege het afwijkende gebruik van het boerenerf als woonerf.

VIER ZICHTZIJDEN Architect Haiko Meijer liet zich voor het ontwerp van de gevels inspireren door een waterdruppel die aan een blad hangt. Met dat beeld in gedachten schetste hij balkons die op een bijzondere, kunstige wijze aan de gevel hangen. Ook werd er per gebouw anders omgegaan met de mix van hout en baksteen, en werden er op velerlei plaatsen fraaie detailleringen ontwikkeld (zoals de blinde bevestiging van de balkons) en ingenieuze oplossingen gevonden.

Meijer gaf de vier woonpanden voorts heel bewust vier zichtzijden, waardoor er niet echt gesproken kan worden van voor- of achterkanten. De achter het woonzorgcomplex gelegen volks-

Vrij hangend als een waterdruppel.

tuintjes zijn via het terrein bereikbaar; in het achterste gebouw is speciaal voor passanten met groene vingers een grote doorgang gecreëerd.

BRANDVERTRAGEND Bij het uitvoeren van de gevels dienden de architect en de aannemer rekening te houden met het feit dat de brandwerendheid op maaiveldhoogte van de houten gevelbekleding onvoldoende was en dat de gevel toch één en dezelfde 'houtachtige' uitstraling diende te krijgen. Ten langen leste viel de keuze op een combinatie van geplatoniseerd vurenhout en douglas/Oregon pine. Beide bouwmaterialen werden geleverd door Stiho.

"Vuren Platohout is door-en-door veredeld hout zonder toevoeging van chemicaliën. Maar de brandwerendheid, verplicht tot een hoogte van 2,5 meter, verhinderde het realiseren van een gevel van alléén Plato vuren", aldus Stiho in een beschrijving van het project. "Reden hiervoor is dat Plato vuren tot voor kort niet brandvertragend te maken was (vanaf 1 januari 2012 is het wel mogelijk om Plato vuren brandvertragend te behandelen in Euroklasse B). De architect tekende echter gevels aan één stuk. Er moest dus een tweede houtsoort gebruikt worden die op het oog identiek aan het bezaagde Plato vuren zou zijn. Dit werd de naaldhoutsoort douglas, omdat dit dezelfde houtnerf heeft als het geplatoniseerde vurenhout."

Het hoofdgebouw.

Psychogeriatrische woonunit.

Voor bezoekers van de volkstuintjes is een doorgang gecreëerd (rechts).

Van beide materialen werden fijnbezaagde ruwe planken aan de gevel bevestigd. "Aan de hand van kleurmonsters zijn de gevels uiteindelijk afgewerkt in een roestbruine kleur. Het Plato vuren kreeg twee behandelingen; het douglas werd verduurzaamd, brandvertragend gemaakt en vervolgens twee keer behandeld", schrijft Stiho, die dit werk liet uitvoeren door

de firma Leegwater in Heerhugowaard. De rijke detaillering en de verschillende dikten van het Plato vuren en het douglas zorgden er volgens Stiho voor dat er op de bouw een enorme 'uitdaging' ontstond. "De architect tekende de geveldelen verticaal in en de verschillende delen zouden steeds recht in elkaar moeten overlopen. Aangezien er onderaan de gevel ge-

werkt moest worden met douglas in een dikte van 2,5 cm en bovenaan met Plato vuren van 18 mm dik, is er door timmerlieden nogal wat pas- en meetwerk verricht. De delen werden bevestigd met roestvast stalen bolkopspijkers; de koppen ervan zijn aan de buitenkant goed zichtbaar. Ook dat droeg bij aan de robuuste uitstraling van het boeren erf", zo besluit Stiho. ■

Het complex met senioren-/aanleunwoningen (rechts) heeft een andere daklijn.

Senioren- en aanleunwoningen.

In het hart bevindt zich een ontmoetings- en activiteitengebouwtje.

Beschermd wonen in De Sprenkelaarshof.

Hout en baksteen zijn in verschillende verhoudingen toegepast.

